

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjades nr 2.1.-3/20/1762

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni vaneminspektor Liisa Ojangu
Otsuse tegemise aeg ja koht	17.06.2020 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	17.05.2020
Teabevaldaja	Valga Vallavalitsus Puiestee 8, 68203, Valga valga@valga.ee
Vaide esitaja	XXX XXX@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Vaide kohaselt esitas XXX Valga Vallavalitsusele 27.04.2020 teabenõude, milles palus väljastada Valga Vallavolikogu 25.05.2018 määruse nr 33 "Huvihariduse ja huvitegevuse toetamise kord" alusel kõik vallavalitsuses vastu võetud toetuse andmise korraldused koos toetust saanute nimekirjadega perioodi 01.01.2019-27.04.2020 kohta. Valga Vallavalitsus vastas teabenõudele 06.05.2020 ning saatis soovitud korraldused, kuid ilma toetuse saajate nimedeta. Teabenõudja pöördus uuesti samas küsimuses 07.05.2020 ja palus korraldused väljastada koos nimedega või keelduda teabenõude täitmisest koos põhjendustega.

Valga Vallavalitsus vastas teabenõudjale 15.05.2020 ja selgitas, et korraldused sisaldavad isikuandmeid, mille osas on AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel seatud juurdepääsupiirangud ning väljastatud on dokumentide juurdepääsupiiranguta osad. Vaide esitaja esitas Andmekaitse

Inspeksioonile (AKI) 17.05.2020 vaide, milles juhib ka tähelepanu, et Valga vallavalitsuse dokumendiregistris on kättesaadavad mõned korraldused huvihariduse ja huvitegevuse toetamise osas koos toetust saanud inimeste nimedega.

AKI saatis 20.05.2020 Valga Vallavalitsusele järelepärimise, milles palus vastuseid järgmistele küsimustele:

Millisel alusel on seatud huvihariduse ja huvitegevuse toetuse andmiste korraldustele juurdepääsupiirangud? Palun põhjendage juurdepääsupiirangu seadmise vajalikkust vastavalt valitud juurdepääsupiirangu alusele.

Miks ei ole XXXile väljastatud korralduste dokumentidel märget dokumendi asutusesiseseks kasutamiseks kohta, juurdepääsupiirangu alust, algust ja lõpptähtaega?

Miks ei ole muudel huvihariduse ja huvitegevuse toetuse määramise korraldustel (nt 1-1.3/266; 1-1.3/184, 1-1.3/202, 1-1.3/185, 1-1.3/182, 1-1.3/183, 1-1.3/27, 1-1.3/28, 1-1.3/37, 1-1.3/36, 1-1.3/64) märget dokumendi asutusesiseseks kasutamiseks, juurdepääsupiirangu alust, algust ja lõpptähtaega ja miks on need dokumendiregistris avalikud?

Juhul kui leiate, et kõik huvihariduse ja huvitegevuse toetuse määramise korraldused ja muud sarnased korraldused, mis sisaldavad isikuandmeid, peaksid olema juurdepääsupiiranguga, siis milliseks ajaks jõuate need dokumendid ja dokumendiregistri juurdepääsupiirangu seadmise küsimuses üle vaadata?

Valga Vallavalitsus vastas AKI järelepärimisele 29.05.2020.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Mina ei nõustu seisukohaga, et huvihariduse ja huvitegevuse toetuse saajate nimekirjad kuuluvad juurdepääsupiirangu alla AvTS § 35 lõike 1 punkti 12 alusel. Valga Vallavalitsus kohaldab ka ise seda seisukohta samasisuliste dokumentide puhul valikuliselt. Näiteks 2018. aasta kohta on huvihariduse ja huvitegevuse toetuse saajate nimekirjad dokumendiregistris avalikult kättesaadavad. Hiljem on andmed toetuse saajate kohta avaldatud valikuliselt, kuigi andmed on alati ühed: toetuse saaja ees- ja perekonnanimi. Dokumendiregistrist leidub otsinguga korraldusi, kus korraldused on koos nimekirjadega avaldatud. Huvihariduse ja huvitegevuse toetust antakse vallavolikogus vastu määruse „Huvihariduse ja huvitegevuse toetamise kord“ alusel. Toetuse saamise tingimused on korra § 3 lg 1 alusel järgmised: 1) õppuri ja tema vähemalt ühe vanema või eestkostja rahvastikuregistri järgne elukoht on Valga vallas; 2) toetust saab taotleda huvihariduseks ja huvitegevuseks, milleks puuduvad võimalused Valga vallas välja arvatud endine Valga linna territoorium. Sama paragrahvi lõike 2 alusel saab toetust taotleda ka lasterikka pere õppur, kelle elukoht asub endise Valga linna territooriumil. § 3 lg 1 alusel määratavad ja makstavad toetused ei ole oma sisult sotsiaaltoetused ja üksnes inimese nime olemasolu dokumendis ei ole piirangu seadmise põhjuseks AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel, kui dokument ise ei sisalda eraelu puutumatus oluliselt kahjustavat teavet. Ka sünniaja või isikukoodi lisamine nimele ei saa iseenesest olla piirangu seadmise aluseks. Mõõnan, et eraelu puutumatus võiks ehk kahjustada praegusel juhul ainult lastrikastest peredest toetuse saajate nimekiri, kui see on eraldi koostatud ja võimaldab mõista, et õppur on pärit lastrikkast perest. Kui Andmekaitse Inspeksioon vastavale seisukohale jõuab, siis lasterikastest peredest pärit õppurite toetusnimekirjade saamissoovist ma loobun. Palun kohustada Valga Vallavalitsust täitma minu 27.04.202 esitatud teabenõue ja väljastama Valga Vallavolikogu 25.05.2018 määruse nr 33 "Huvihariduse ja huvitegevuse toetamise kord" alusel kõik vallavalitsuses vastu võetud toetuse andmise korraldused koos toetust saanute nimekirjadega perioodi 01.01.2019–27.04.2020 kohta.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Juurdepääsupiirang on seatud AvTs § 35 lg 1 p 12 alusel, kuna dokumendi lisa sisaldab toetust saavate laste täielikku nime. Märge on jäänud ekslikult tegemata, dokumendile seatud piirangu kohta on märge vaid elektroonilises dokumendiregistris (EDHS Amphora). Need korraldused (1-1.3/266; 1-1.3/184, 1-1.3/202, 1-1.3/185, 1-1.3/182, 1-1.3/183, 1-1.3/27, 1-1.3/28, 1-1.3/37, 1-1.3/36, 1-1.3/64) on tehtud 2018. aastal, mil olime seisukohal, et üksnes inimese nime olemasolu dokumendis ei ole piirangu seadmise aluseks ja dokument ise ei sisalda eraelu puutumatust oluliselt kahjustavat teavet. 2018. aastal oli toetuse saajaid oluliselt vähem. Alates 2019. aastast oleme huvihariduse ja huvitegevuse toetuse määramise korraldustele jt sarnastele korraldustele seadnud juurdepääsupiirangu, sest toetuse saajate arv suurenes mitmekordselt ja tekkis olukord, kus toetuse saaja nime võidi seostada konkreetse perekonnaga. Plaanime sarnased isikunime sisaldavad korraldused üle vaadata nädala jooksul ja leitud vead ning puudused parandada.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Avalik teave on AvTS § 3 mõistes mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt käesolevas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks või taaskasutamiseks.

AvTS § 23 lg 1 punkti 1 alusel keeldub teabevaldaja teabenõude täitmisest, kui taotletava teabe suhtes kehtivad juurdepääsupiirangud ja teabenõudjal ei ole taotletavale teabele juurdepääsuõigust.

AvTS § 35 lg 1 punkti 12 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks teabe, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust.

AvTS § 38 lõike 2 kohaselt tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti, kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise.

Käesolevas vaidmenetluses on vaidlus selles, kas Valga Vallavolikogu 25.05.2018 määruse nr 33 "Huvihariduse ja huvitegevuse toetamise kord" alusel vallavalitsuses antud toetuse andmise korralduste lisasid, mis sisaldavad toetuse saanute nimesid, saab lugeda AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel selliseks teabeks, mille avalikustamine kahjustaks oluliselt toetuse saanu eraelu puutumatust.

Ülalviidatud Valga Vallavolikogu määruse kohaselt on toetuse saamise tingimused järgmised: 1) õppuri ja tema vähemalt ühe vanema või eestkostja rahvastikuregistri järgne elukoht on Valga vallas; 2) toetust saab taotleda huvihariduseks ja huvitegevuseks, milleks puuduvad võimalused Valga vallas, välja arvatud endine Valga linna territoorium. Sama paragrahvi lõike 2 alusel saab toetust taotleda ka lasterikka pere õppur, kelle elukoht asub endise Valga linna territooriumil.

Seega teades toetuse andmise tingimusi, mida saab igaüks määrusest lugeda, saaks korralduste lisade väljastamisel teada ka iga toetuse saaja kohta automaatselt asjaolud, et toetuse saaja ja vähemalt tema ühe vanema rahvastikuregistrijärgne elukoht on Valga vallas, toetuse saaja tegeleb huvitegevusega väljaspool Valga valda, tegemist võib olla lasterikkast perest inimesega.

AKI hinnangul võib konkreetse alaealise kohta teave tema ja tema vanema omavalitsuse täpsusega rahvastikuregistrijärgse elukoha kohta ja teave väljaspool Valga valda huviharidusega tegelemise kohta kahjustada oluliselt tema eraelupuutumast. Esiteks saab sellise teabe alusel teada, et konkreetne alaealine tegeleb huviharidusega ja selline info juba iseenesest kuulub eraelukaitse sfääri. Teiseks saab teada, et konkreetne alaealine tegeleb huviharidusega väljaspool Valga valda, sellise teabe alusel saab teha järeldusi konkreetse alaealise võimalike igapäevaste huviharidusega seotud väljapoole Valga valda tehtavate liikumiste kohta. Kolmandaks saab sellise info alusel teada, et konkreetne alaealine ja vähemalt üks tema vanematest on registreeritud Valga valla elanikena. Ka rahvastikuregistrist ei saa ilma põhjendatud õigustatud huvita küsida konkreetse isiku rahvastikuregistrijärgset elukohta. Neljandaks võib saadud teabe alusel teha järeldusi konkreetse alaealise lasterikkasse peresse kuulumise kohta. Viiendaks saaks konkreetse alaealise osas erinevatel aegadel antud korralduste lisadega tutvudes teha järeldusi alaealise huvitegevusega tegelemise järjepidevuse osas.

Eelnevast tulenevalt on AKI seisukohal, et Valga Vallavolikogu 25.05.2018 määruse nr 33 "Huvihariduse ja huvitegevuse toetamise kord" alusel vallavalitsuses antud toetuse andmise korralduste lisadele on õiguspäraselt seatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 punkti 12 alusel eraelu kaitseks ja sellest tulenevalt on Valga Vallavalitsus õiguspäraselt AvTS § 23 lg 1 punkti 1 alusel jätnud XXXile väljastamata korralduste konkreetsete toetuse saajate nimesid sisaldavad lisad ja väljastanud AvTS § 38 lõike 2 alusel korralduste osad, mille osas ei ole seatud juurdepääsupiirangut. Seetõttu jätan XXXi vaide rahuldamata.

Vaidemenetluse käigus on Valga Vallavalitsus üle vaadanud toetuse andmise korralduste juurdepääsupiirangud ja ühtlustanud oma dokumendiregistris sarnaste korralduste lisade avaldamise. Edaspidi peab Valga Vallavalitsus olema aga hoolikam juurdepääsupiirangu aluste valimisel, põhjendamisel ja juurdepääsupiirangu aluste muutmisel või lisamisel dokumendiregistri korrastamisel.

/allkirjastatud digitaalselt/

Liisa Ojangu
vaneminspektor
peadirektori volitusel